

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Dec/jan 2022/2023
Institution	Nordvestsjælland HF og VUC
Uddannelse	2-årig Hf
Fag og niveau	KS Religion C
Lærer(e)	Christian Munch-Hansen (cmh)
Hold	3h2124-b (2.b)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Enkeltfagligt forløb: Nordisk religion og asatro
Titel 2	Flerfagligt forløb: Nazismen
Titel 3	Enkeltfagligt forløb: Kulturmøder - Islam i Danmark
Titel 4	Flerfagligt forløb: USA

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Nordisk religion og asatro
Indhold	<p>Baggrund: Andersen, Birgit et. al. (2008) <i>Senmoderne religiøsitet i Danmark</i>, Systime, s. 16-26 og 28-29 (Asatro). Madsen, Lene et. al. (2012) <i>Grundbogen til Religion C</i>, 2. udgave, Systime, s. 253-256).</p> <p>Læremateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overblik: Den gamle nordiske religion • Overblik: Nordiske myter • Overblik: Vikingernes kult <p>Kilder: Sange fra <i>Jul i Valhal</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Gudesangen' fra TV-julekalenderen: <i>Jul i Valhal</i> (2005) • 'Lokes Rapsody', samme (2005) <p>Fra Grønbech, Vilhelm (1927) <i>Nordiske myter og sagn</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdens tilblivelse og guderne <p>"Thors rejse til Udgårdsloke" fra <i>Snorris Edda</i>, afsnit 44-47.</p> <p>Vikingekult - kilder fra Koefoed & Warmind: <i>Old var årle</i> (Gjellerup 1989) 26: Thjodvis sten efter Odinkar + 27: Amulet + 9: Det blodbestænkte alter</p> <p>Fra Andersen, Birgit et. al. (2008) <i>Senmoderne religiøsitet i Danmark</i>, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harreskovens knæsætningsritual • Jævdøgnslót i Harreskoven <p>Ole Gotved: Trosbekendelse, https://mytologi.lex.dk/Forn_Si%C3%B0r (set 07.06.2022).</p> <p>Youtube-klip: Asatroen hitter hos danskerne (Netavisen RUC: https://www.youtube.com/watch?v=Zl9l4grJ61g)</p> <p>Youtube-klip: Den stolte tro - asatroen: https://www.youtube.com/watch?v=tBUJ0npYtBk</p> <p>Supplerende materiale og aktiviteter: Klip fra tegnefilmen 'Valhalla':</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokes ædekonkurrence: https://www.youtube.com/watch?v=5jSs4pwokCg (set 07.06.2022) • Thor og Udgårdslokes kat: https://www.youtube.com/watch?v=VvNyu_p4ZPQ (set 07.06.2022)

	<p>'Hedning på høje hæle' fra dokumentarserien <i>Himlen over Danmark</i> (2006), DR Studie.</p> <p style="text-align: right;">I alt: 60 sider.</p>
Omfang	lektioner á 50 minutter.
Særlige fokuspunkter	<p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition af begrebet religion samt brainstorm over, hvorfor religionsfaget er relevant i en moderne kontekst og hvordan det kan være vigtigt i elevernes fremtidige liv (karrierelæring). • Generel introduktion til religionsfaglig terminologi: polyteisme, monoteisme, mytebegrebet (kosmogoni, antropogoni, ætiologi), kaos, kosmos, ritualteori (afværgelses- vedligeholdelses- og overgangsritual) • Introduktion til den nordiske religion med fokus på dens gudegalleri, centrale myter (skabelsesmyten samt en Thor-myte) • Tro og rituel praksis i nordisk religion (polyteisme, myter, blót, offer, runemagi) • Nytolkninger af nordisk religion i den moderne asatro + ritualer (blót, offer, ritual-myte-modellen) • Asatro i det senmoderne samfund med fokus på følgende teoretiske begreber: genfortryllelse, individualisering, eklekticisme, den religiøse aktør og ikke-institutionaliseret religion
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning med læreroplæg, gruppearbejde, tekstlæsning og -analyse, repetitionsspil.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Nazismen
Indhold	<p>Baggrund:</p> <p>TV-program: ”5 skarpe om jødedommen”, DR Kultur, 2014.</p> <p>Madsen, Lene et. al. (2012) Grundbogen til Religion C, 2. udgave, Systime, s. 23-28, 39-44 (Jødedom)</p> <p>Andersen, Dan H. (2009) Nazimyster - blodreligion og døds kult i det 3. rige, Aschoug, s. 21-25 og 117-123.</p> <p>Wrang, Joachim (2002) ”Ondskabens filosofi” i Jyllands-Posten.dk, https://jyllands-posten.dk/debat/ECE3453246/Ondskabens-filosofi/</p> <p><i>Hvad er antisemitisme?</i> (læremateriale baseret på Anders Bjerre: <i>Holocaust</i>. Frydenlund, 2011, s. 13-15)</p> <p>Fordomme, stereotyper, propaganda, fjendebilleder - www.Folkedrab.dk</p> <p><i>Hitler og det onde</i> (uddrag af Berner & Olsen: Ondskab og etik (Systime 2011), s. 33-38)</p> <p>Kilder:</p> <p>1 Mosebog 17,1-12 (omskærelsen) 2 Mosebog 6, 2-8 og 12, 14-17 (Herrens løfte om udfrielse)</p> <p>Martin Luther, ”’Se den kæft, som udstøder forbandelser’ - Martin Luther håber jøderne” (uddrag) i Rivaler og syndebukke af O. B. Petersen og O. Pretzmann, 2002, s. 126-127.</p> <p>Pers, Henrik (1979) Dagligdag under fascismen, Gyldendal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besøg hos en jødisk læge • Regneopgaver <p>„Karl Frenzel, SS-soldat fra udryddelseslejren Sobibor, forsvarer sig”, 1987, https://folkedrab.dk/kilder/kilde-karl-frenzel-ss-soldat-fra-udryddelseslejren-sobibor-forsvarer-sig (set 07.06.2022)</p>

	<p>„Vidneudsagn fra Belzec-vagten Heinrich Gley”, 2003, https://folkedrab.dk/kilder/kilde-vidneudsagn-fra-belzec-vagten-heinrich-gley (set 07.06.2022)</p> <p>Elie Wiesel: ”Natten”, uddrag af romanen af samme navn (1958).</p> <p>Bent Lexner, ”Hvordan kan jøder tro på Gud efter holocaust”, 2012, https://www.religion.dk/spørg-om-jødedom/hvordan-kan-jøder-tro-på-gud-efter-holocaust (set 07.06.2022)</p> <p>8 billeder (civilreligion): I sidste ende er der sejr, Vor fører, 2 x Parade, Hitlers folk og Luthers lære er gode stemmer for det tyske folk, Gud med os, Nazistisk propagandabillede, Det nye folk.</p> <p>Youtube-video: ”Nazi Death Rituals” https://www.youtube.com/watch?v=iji7QsSafPQ (set 07.06.2022)</p>
Omfang	20 lektioner a 50 min + studietur
Særlige fokuspunkter	<p>Særlige fokuspunkter, religion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazismens fjendebilleder, antisemitisme og dehumanisering før og nu • Jødisk historie, identitet og religion, herunder jødiske ritualer, særligt omskærelsen og påskefejringen. • Nazismen som civilreligion, herunder nazismens religiøse træk • Ondskab og etik <p>At kunne redegøre for, analysere og perspektivere kildemateriale. Kendskab til jødernes grundlæggende myter (Abraham-pagten, Moses og befrielsen fra Ægyptens slaveri), gudsopfattelse (monoteisme) og historie. At kunne analysere og forstå jødiske ritualer og genstande og deres betydning for jødisk identitet og historie. At forstå civilreligionens rituelle, sociale og psykologiske betydning i nazismen i 1930ernes og 40ernes Tyskland. At kunne redegøre for, analysere og diskutere ondskab (De fire ondskabstyper: dæmonisk, idealistisk, instrumentel, dum) i relation til nazismen, holocaust og massedrab. At kunne redegøre for årsager til holocaust (menneskesyn, racelære, antisemitisme, videnskab, teknologi, industrialisering, bureaukrati) At kunne redegøre for teodicé-problemet i relation til jødedommen og holocaust.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Læreroplæg, elevoplæg, klassesamtaler, gruppeopgaver med fremlæggelse. Træning af evne til at analysere, perspektivere og vurdere.</p> <p>I forløbet indgik en studietur til Berlin</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Kulturmøder - Islam i Danmark
Indhold	<p>Baggrund: Madsen, Lene et. al. (2012) <i>Grundbogen til Religion C</i>, 2. udgave, Systime, s. 93-103, 110-118 og 255-256.</p> <p>Østergaard, Kate (2006) <i>Danske verdensreligioner - Islam</i>, Gyldendal, s. 52, 218-221 og 228-229.</p> <p>Tekster/kilder: Korantekster fra Ellen Wullfs oversættelse (2006) Forlaget Vandkunsten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sura 1 (Åbningen) • Sura 4, 163-165+171 (Jesus og de andre profeter) <p>Sira: Ibn Ishaq (2006) <i>Muhammeds barndom i Muhammeds liv</i>, oversat af Henrik Ræder Clausen, Forlaget Rafael, s. 9-10</p> <p>Hadith: <i>Troens hovedpunkter</i> (Horisont, s. 184. Fra An-Nawawi: Fyrre Hadis)</p> <p>”Kender du typen” - Fire muslimer udtaler sig: <i>Sherin Khankan/ kritiske muslimers manifest</i> + Uddrag af <i>Hiżb ut-Tabrirs mål</i> + <i>Khamran Thamasebi/ Demokratiske muslimer</i> + <i>Abu Laban/ Det islamiske trossamfund</i>.</p> <p>DF: Valgplakat: <i>Nej til stormoskeer i danske byer!</i> (Kommunalvalg, 2009)</p> <p>Martin Henriksen: <i>Man kan ikke være ortodoks muslim og dansker</i> (Politiken, 22/3-2019)</p> <p>Saliha Marie Fetteh: <i>Kun i fællesskab kan vi definere hvad dansk kultur er</i> (Religion.dk, 13/8-2019)</p> <p>Musikvideo: I Danmark er jeg født (Isam B) https://www.youtube.com/watch?v=mIh_ZGlyc3s</p> <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sangtekst: <i>Ramadan i København</i> (Isam B/Nana La Cour Jacobi. Højskolesangbogen 2020) - Film: <i>Den vantrø - en komedie af etniske proportioner</i> (England, 2010) - Foredrag m. Deniz Serinci: ”Hvorfor er integration så svært?” - Netside/ressource: <i>Ny undersøgelse. Danskernes viden om integration halter</i> (Altinget.dk, 29/11-2021) https://www.altinget.dk/artikel/danskernes-viden-om-integration-halter-flertallet-skyder-helt-forbi-virkeligheden-i-ny-undersogelse

I alt: 56 sider.

Omfang	18 lektioner á 50 minutter + fællesfaglig mini-synopsisøvelse i alt á 12 lektioner.
Særlige fokuspunkter	<p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Islams formative periode (fokus på Muhammed - både fra en historisk og mytisk vinkel) • Centrale islamiske dogmer (de seks trosartikler) • Islamiske ritualer (de fem søjler) + anvendelse af Ritual-Myte-modellen og model for Overgangsritualer • Forskellige islam-former: De 4 Idealtyper (traditionalisme, modernisme, fundamentalisme, sekularisme) • Indvandring og integration (de tre integrationstyper) • Islam-debat i Danmark om integration og danskhed • Andre begreber: monokulturelt-multikulturelt, minimalisme-maksimalisme, fordomme, stereotyper og fjendebilleder, socialisering, Bourdieus sociale og kulturelle kapitaler.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning med læreroplæg, gruppearbejde, tekstlæsning og -analyse, træning af begreber, mini-synopsisøvelse samt moskebesøg.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	USA
Indhold	<p>Baggrund: <i>Om kristendommen:</i> Grundbog til Religion C, s. 52-55 (fakta om kristendommen, Den historiske Jesus og kristendommens udbredelse), s. 56 (Den mytiske og historiske Jesus), s. 60-62 (Kristendommens hovedretninger, katolsk og luthersk), s. 70-73 (Hvad tror kristne på?) Lærermateriale: <i>Kristen etik</i> (næstekærlighed, den gyldne regel, Den barmhjertige smaritaner, det obbelte kærlighedsbud, Bjergprædikenen) TV-program: <i>5 skarpe om Jesus</i> (DR studie)</p> <p>- USA: Historie, samfund, religion af Thor Banke Hansen og Andreas Bonne Sindberg, Systime, 2015, s. 137-145 (Amerikansk religionshistorie, puritanismen, Wall of Separation, evangelikal og mainline protestantisme, trosretninger i USA), 149-157 (Megakirker, protestantisk fundamentalisme, politisk indflydelse og mærkesager), 177-179 (Kristen slaveri og abolitionisme), 185n-188m (Martin Luther King) og 217-219 (Civilreligion i USA).</p> <p>Kilder: <i>Kristendommen generelt:</i> <i>Den kristne grundmyte i billeder:</i> Jesus som hyrde for sine får + Michelangelo (Adam og Gud, Syndefaldet og ud drivelsen af paradiset) + billeder af Jesu fødsel, Jesus med korset og den himmelske Kristus. <i>Paulus brev til romerne 5, 12-21</i> (Adam og Kristus) <i>Mattæusevangeliet 5, 21-30 + 38-48</i> (Bjergprædikenen i uddrag) <i>Den Nikænske Trosbekendelse</i> (om Treenigheden) <i>Markusevangeliet 2, 1-12</i> (Helbredelsen af den lamme) TV-program (12 min): <i>Den sorte skole: Reformationen i Danmark</i> (DR studie) Martin Luther: <i>Tro og gerninger + Det almindelige præstedømme</i> (uddrag, fra www.martinluther.dk) Billeder: <i>Gregorsmessen, 1479</i> og <i>Gudstjeneste i Torsslunde Kirke, 1561</i> (katolsk og protestantisk gudstjeneste)</p> <p><u>Civilreligion i USA:</u> <u>Billeder:</u> Frihedsgudinden Jefferson Memorial Pledge of Allegiance + tekst Star Spangled Banner, strofe 1 + 4 Mount Rushmore Dronning Margrethe II, nytårstale</p> <p>- <u>Fra USA-bogen:</u> - ”Phil Zuckerman: Religiøs markedsføring”, s. 150-151</p>

- ”Phil Zuckerman: Samfund uden Gud”, s. 172-173
- ”Cotton Mather: The Negro Christianized”, s. 177-178
- ”Biblen om slaveri” - 3. Mosebog 25,44-46 og 1. Timotheusbrev 6,1-2”, s. 178.
- ”Martin Luther King: Da Gud tog bussen - 382 dage der ændrede verden: Seks punkter om ikke-vold”, s. 187-188
- ”Afslutningen på Obamas sejrstale i Chicago natten mellem 4. og 5. november 2008”, s. 227-228

Supplerende materiale:

- [Klip fra megakirke \(Joel Osteen, Lake Church, Texas\):](https://www.youtube.com/watch?v=M1QA8Xd7peY)
<https://www.youtube.com/watch?v=M1QA8Xd7peY>
Musikvideo: Demi Lovato: ”Made in the USA” (Youtube)
- [Klip fra Folkekirken \(Avedøre\):](https://www.youtube.com/watch?v=tdupZM8GDSI)
<https://www.youtube.com/watch?v=tdupZM8GDSI>
- [Klip med Lady Gaga ”National Anthem” fra SuperBowl:](https://www.youtube.com/watch?v=oU_UEVp2ynU&fbclid=IwAR2YUIXFp4yeI8QBfcpdVPFNq4HYiwsob-DRkELyv6nhtTJaBLk_Ky33r4&app=desktop)
https://www.youtube.com/watch?v=oU_UEVp2ynU&fbclid=IwAR2YUIXFp4yeI8QBfcpdVPFNq4HYiwsob-DRkELyv6nhtTJaBLk_Ky33r4&app=desktop
- [Klip fra Bidens præsidentielle ed](https://www.youtube.com/watch?v=z2Np_9_c05E)
(https://www.youtube.com/watch?v=z2Np_9_c05E)
- TV-program: ”So F***ing Special i USA: Religion”, DR, 2013.
- Klip med Billy Graham: https://www.youtube.com/watch?v=s4-uDa_Ht-g

I alt: 67 sider

Fællesfaglig synopsisøvelse

- Uddrag af Obamas indsættelsestale som præsident, 2009.
- ”Amerikansk drøm eller socialistisk mareridt? USA debatterer den skandinaviske samfundsmodel” af Sidsel Nyholm, 2018, i *Kristeligt-Dagblad.dk*, <https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/amerikanere-i-debat-om-nordisk-socialisme>
- Gospelhymne: ”When Israel Was in Egypt’s Land”
- ”John Winthrop om New England” (uddrag) I *Kristendom og protestantisk fundamentalisme* af Svend Lindhardt, 2005, Gyldendal.
- Video: ”Wealth Inequality in America”,
https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=QPKKQnijn_sM
- Billede: ”American Progress” af John Gast, 1872.

I alt: 7,4 sider

I alt: 43 sider.

Omfang 18 lektioner á 50 min. + fællesfaglig synopsisøvelse i alt á 18 lektioner.

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Særlige fokuspunkter i religion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrale kristne begreber, myter og ritualer: monoteisme, treenigheden, Jesus som Guds søn, Messias, healer, lærer og offer, den historiske og mytiske Jesus (det kildekritiske problem), Syndefaldet (problemmyten) og Kristi offer (løsningsmyten), Jesu radikale etik (Bjergprædikenen) og næstekærlighedsbegrebet. - Reformationen og Martin Luther: opgør med Pavekirken, aflad, helgener og gerningsretfærdighed. Reformationen i Danmark 1536. - Kristendom i USA med fokus protestantisk fundamentalisme og dens kendetegn, politiske indflydelse og mærkesager (bibeltroskab, kreationisme, anti-darwinisme, ny-evangelikalisme, Pro-life abortmodstand m.m.) - Komparativt blik på religion og kristendom i Danmark og USA, herunder hvilken betydning religion og kristendom har i samfundet (forfatning, civilsamfund, økonomi, eks. mega-kirker) - Civilreligion i USA (definition, ritualer, symboler, mindesmærker, præsidentens rolle) - Kristent slaveri og abolitionisme - Borgerretsbevægelsen og Martin Luther Kings ikke-volds-etik og sociale evangelium
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Skriftlige hjemmeopgave/virtuel undervisning, klasseundervisning med læreroplæg, gruppearbejde, tekstlæsning og -analyse samt træning af begreber.</p>

[Retur til forside](#)